

Redegjørelse av aktsomhet i Øvre Romerike Avfallsselskap IKS

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og har som mål å fremme virksomhetens respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold. Loven forplikter å gjennomføre aktsomhetsvurdering i samsvar med OECDs retningslinjer og redegjøre for virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold, og offentliggjøre redegjørelsen for allmenheten.

Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS) oppfyller vilkårene i § 2 i Åpenhetsloven, og er derfor omfattet av loven og dens bestemmelser.

Som følge av loven har ØRAS innarbeidet egne rutiner for aktsomhetsvurdering. Arbeidet knyttet til aktsomhetsvurderingen og hvilke funn som er blitt gjort vil bli redegjort i denne redegjørelsen.

Denne redegjørelsen gjelder perioden 01.01.24 – 31.12.24.

Om ØRAS:

Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS) er et interkommunalt selskap eid av kommunene Eidsvoll, Hurdal, Nannestad og Ullensaker. ØRAS har 47 ansatte per 31.12.25.

De fire kommunene har til sammen ca. 93 000 innbyggere og 39 800 abonnenter pr. 01.01.25.

Selskapet skal ivareta det til enhver tid gjeldende kommunale ansvarsområdet etter forurensningsloven til å drive innsamling og behandling av husholdningsavfall i eierkommunene. Dette skal utføres på en økonomisk og miljømessig forsvarlig måte. Selskapet skal jobbe i henhold til eierkommunenes til enhver tid gjeldende felles avfallsstrategi og vedtatte eierstrategi.

Selskapet skal:

- holde seg oppdatert og veilede kommunene innen avfallsfeltet
- bidra til å utvikle en enhetlig praksis innen avfallsrelaterte funksjoner i eierkommunene
- drive effektiv informasjon og veiledning av befolkningen
- søke samarbeid med kommunale og interkommunale selskaper i nærområdet, der dette bidrar til å sikre kompetanse, oppnå best mulig ressursutnyttelse og måloppnåelse

Organisering:

ØRAS er organisert med et representantskap hvor det sitter representanter fra alle de fire eierkommunene. Selskapsavtalen er utarbeidet sammen med eierkommunene som øverst styrende dokument.

ØRAS har også et godt veletablert styre som velges for 2 år av gangen. Styret består av 5 medlemmer hvorav et medlem representerer de ansatte. Ledergruppa består av daglig leder og 8 avdelingsledere.

Ansvaret for arbeidet med Åpenhetsloven ligger hos HR- og økonomiavdelingen.

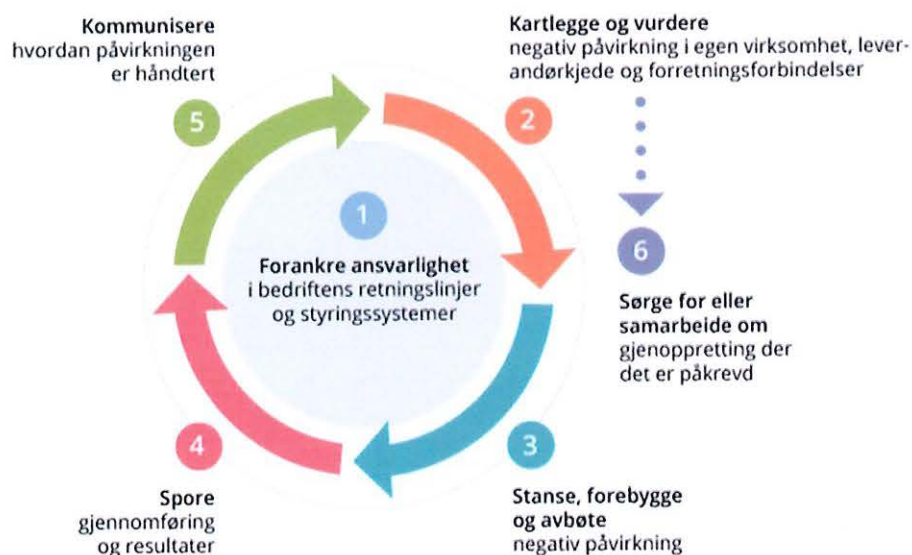
Produksjon og produkter

Hovedvirksomheten består av innsamling av husholdnings- og nærings avfall, og behandling av disse. Dette foregår ved at mest mulig avfall behandles høyest opp i avfallspyramiden. For å kunne behandle avfallet høyest opp i avfallspyramiden selges det ombrukbare produkter gjennom brukbutikken OMGJØRAS, som driftes og eies av ØRAS.

I tillegg produserer ØRAS egne produkter for salg direkte til forbruker. Dette er jord- og kompostprodukter som produseres av hageavfall levert inn på ØRAS blandet med flytende biorest fra matavfall. ØRAS produserer også eget biokull av ubehandlet returtrevirke.

Aktsomhetsvurdering:

ØRAS har aktsomhetsvurdert sine forretningsforbindelser i tråd med OECDs veileder for aktsomhetsvurdering. Trinnene i aktsomhetsvurderingen er illustrert i figuren under.

Figur 1: OECDs figur for aktsomhetsprosessen og støttetiltak (hentet fra OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv)

ØRAS Retningslinjer og rutiner for arbeid med Åpenhetsloven

ØRAS er en miljøbedrift som kontinuerlig arbeider for best mulig ivaretagelse av ressurser og ytre miljø. Vi arbeider kontinuerlig i arbeidet med menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i virksomheten. Dette blir blant annet ivaretatt gjennom våre *Etiske retningslinjer* for ansatte og vikarer hos og gjennom *arbeidsreglementet*. Gjennom avtaler og kontrakter med forretningsforbindelser er menneskerettigheter inkludert.

ØRAS arbeider på det norske markedet, derfor er aktiviteter underlagt norsk lov. Virksomheten er sertifisert for standardene ISO 14001 (Miljøstyringssystem) og ISO 9001 (Kvalitetsstyringssystem).

Arbeidsmiljø og likestilling:

Selskapet legger vekt på å legge til rette for et godt arbeidsmiljø. Kvalitets- og internkontrollsystemet i ØRAS inngår i hele bedriften, og er gjenstand for årlig revisjon. Generelt oppfattes arbeidsmiljøet i selskapet som godt, noe også arbeidsmiljøundersøkelser viser. ØRAS har fokus på HMS-arbeid og er tilknyttet HMS-senteret for Øvre Romerike.

Det jobbes for å øke mangfoldet på alle nivåer. ØRAS har en kjønnsmessig likeverdig representasjon i styrende organer. Det oppfordres om at kvinner søker mannsdominerte yrker, og motsatt.

Varsling:

ØRAS har egne rutiner for varsling av kritikkverdige hendelser. Varsling av hendelser på arbeidsplassen kan gjøres gjennom internt avvikssystem, ledelsen, tillitsvalgte eller styret. Ekstern varsling kan gjøres gjennom kontaktskjema på våre hjemmesider eller via e-post/telefon.

Kartlegging av ØRAS sine forretningsforbindelser

ØRAS har i sin kartlegging inkludert alle sine forretningsforbindelser. Det er blitt gjort en kartlegging av alle nedstrøms og oppstrøms partnere som er tilgjengelig i eget prosesskjema internt i bedriften. Dette prosesskjemaet skal oppdateres ved endringer av forretningsforbindelser. I denne aktsomhetsvurderingen ble 63 kartlagt og vurdert.

Risikovurderinger knyttet til kartleggingen

ØRAS har utarbeidet en rutine for risikovurderinger av forretningsforbindelser. Risikovurderinger ble gjort ved å undersøke forretningspartneres arbeid knyttet til menneskerettigheter, anstendig arbeidsforhold og miljø og klima. I vurderingen av forretningsforbindelser er det blitt lagt vekt på virksomhetens produksjon/ bransje område i henhold til høyrisikolisten til DFØ og risikoland i henhold til ILOs kjernekonvensjoner.

Fakta og informasjon om forretningsforbindelsen er gjort gjennom deres egne hjemmesider. De forretningsforbindelser som er omfattet av åpenhetsloven er virksomhetens egne redegjørelser brukt i vurderingen. Der informasjon via nettsiden ikke er nok til å risikovurdere leverandøren, ble et spørreskjema utformet basert på risiko og sendt til leverandøren.

Funn og tiltak basert på risikovurderingene av ØRAS sine forretningsforbindelser:

Ingen forretningsforbindelser ble vurdert til høy risiko.

Likevel har ØRAS forretningsforbindelser knyttet til klær og kaffe som anses som høyrisiko produkter/produksjon. Forretningsforbindelsene knyttet til arbeidsklær ved ØRAS har dokumentert gode rutiner for å ivareta kontroll og oppfølging av sine leverandører. Det settes inn tiltak der det er risiko, og dersom ikke avviket lukkes vil utfasing av leverandøren være neste tiltak. Forretningsforbindelser knyttet til kaffeautomatene på miljøstasjonen fikk ut sendt et spørreskjema i etterkant av risikovurderingene. Disse ble godt svart ut og videre oppfølging anses ikke som nødvendig.

Til sammen ble 8 forretningsforbindelser vurdert til middels risiko. Ingen av disse har ikke behov for igangsetting av tiltak da virksomheten selv har innarbeidede rutiner. Vurderingen er satt til middels på grunn av underleverandørenes område og produksjon.

Oppfølging

Aktsomhetsvurdering skal revideres en gang i året (første halvdel). Redegjørelsen skal underskrives av styret og publiseres offentlig innen 30. juni hvert år, ellers ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger.

Behandlet i styremøte 21/03–2025

Knut Haugestad
Styrets leder

Frits A Eriksen
Styrets nestleder

Sara Wilsgaard
Styremedlem

Jorunn H Ø Mathiesen
Styremedlem

Nina Riiser
Styremedlem

Trym Denvik
Daglig leder